

ساعت شروع: ۸ صبح	سؤالات امتحان نهایی درس: جغرافیا ۳	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۲۵	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۱	درست یا نادرست بودن جملات زیر را با علامت (ص) یا (غ) مشخص کنید. الف) معماری و طراحی شهر، بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است. ب) یکی از دلایل انحراف و پیچ و خم راه ها، جلوگیری از ایجاد ترافیک در برخی نقاط است. پ) پوسته زمین یکپارچه نیست و در زیر آن، ماده تشکیل دهنده به حالت نیمه جامد و خمیر مانند است. ت) پرهیز از مصرف آب های سطحی و زیرزمینی از راهکارهای مدیریت خشکسالی است.	۱
۲	متن زیر دارای دو مفهوم نادرست است. با توجه به تصویر، آن ها را اصلاح کنید و سپس در پاسخ برگ بنویسید. «عوامل طبیعی سبب شده است این سکونتگاه در مکان خاصی شکل بگیرد و در طول زمان وضعیت آن نسبت به پدیده های پیرامون تغییر کند، به همین دلیل هسته اولیه سکونتگاه سبب ادامه حیات یا گسترش و یا حتی نابودی سکونتگاه می شود.» 	۰/۵
۳	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) امروزه هدف اصلی مدیران و برنامه ریزان شهری، تحقق است. ب) بیش از چهار هزار سال قبل، انسان ها برای حمل بار از استفاده می کردند. پ) خشکسالی، یک دوره است که طی آن یک منطقه با کمبود غیر منتظره بارش و ذخیره آبی مواجه می شود. ت) در روش های سازه ای، قبل از وقوع سیل، شدت جریان بر اساس روش های محاسبه می شود.	۱
۴	درجملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرا نتز (کمانک) انتخاب کنید. الف) در سرانه، نسبت مساحت هر کاربری به (جمعیت - وسعت) محاسبه می شود. ب) به طور کلی هر چه حجم محموله بیشتر باشد، هزینه حمل آن (کمتر - بیشتر) می شود. پ) شدیدترین تنش زمین لرزه در (مرکز سطحی - نقطه کانونی) آن روی می دهد. ت) در ایران مسئولیت مدیریت بحران به عهده سازمان مدیریت بحران و وابسته به وزارت (مسکن و شهرسازی - کشور) است.	۱

«ادامه سؤالات در صفحه بعد»

ساعت شروع: ۸ صبح	سؤالات امتحان نهایی درس: جغرافیا ۳	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۲۵	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۵

گزینه مناسب را انتخاب کنید.

الف) کدام گزینه با توجه به نیازهای حال و آینده، با ویژگی های عمده برنامه آمایش سرزمین مطابقت بیشتری دارد؟

(۱) توسعه گردشگری

(۲) احداث مراکز درمانی

(۳) ساخت مسکن

(۴) استخراج معادن

ب) به تصویر مقابل توجه کنید، از مکان جغرافیایی «الف تا ب» به ترتیب چند گره و چند مسیر وجود دارد؟

(۱) ۳ و ۳

(۲) ۳ و ۳

(۳) ۲ و ۳

(۴) ۳ و ۴

پ) همه موارد از عوامل موثر در وقوع زمین لرزه هستند، به جز

(۱) حرکت همرفتی مواد داخل گوشته

(۲) کاهش مقاومت سنگ های پوسته زمین

(۳) شکسته شدن سنگ ها در امتداد گسل ها

(۴) افزایش دما از سطح زمین به سمت عمق

ت) کدام گزینه به ترتیب با قسمت های «الف و ب» مطابقت بیشتری دارد؟

(۱) انتشار - انتشار

(۲) انعکاس - انتشار

(۳) انتشار - انعکاس

(۴) انعکاس - انعکاس

۶

عبارت های «ستون ۱» مربوط به انواع شیوه های حمل و نقل است. آن ها را به جمله های مناسب در «ستون ۲» وصل کنید.

(در ستون ۲، دو مورد اضافه است.)

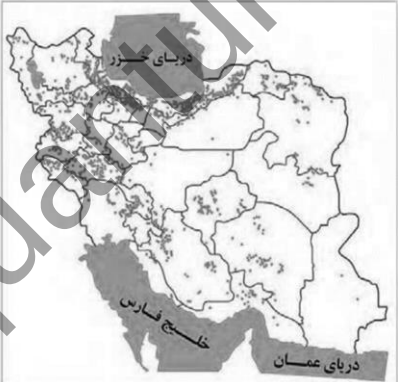
ستون ۱	ستون ۲
الف) حمل و نقل ریلی	۱- سم پاشی مزارع
ب) حمل و نقل هوایی	۲- ایجاد تراکم ترافیکی
پ) حمل و نقل آبی	۳- حمل تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ دار
	۴- خدمت رسانی به روستاهای دور افتاده
	۵- جابه جایی مسافر در مسیرهای نسبتاً طولانی

«ادامه سؤالات در صفحه بعد»

ساعت شروع: ۸ صبح	سؤالات امتحان نهایی درس: جغرافیا ۳	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۲۵	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۷	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) دو مورد از دلایل اهمیت اجتماعی حمل و نقل را بنویسید. ب) کدام اقدامات با توجه به ترویج فرهنگ دوچرخه سواری و گسترش آن ضرورت دارد؟ پ) از سامانه موقعیت یاب جهانی، در چه اموری استفاده می شود؟ (دو مورد) ت) از عوامل طبیعی موثر در شکسته شدن سدها، دو مورد را بنویسید. ث) نقش رودخانه ها را در شکل گیری «فراوان ترین نوع لغزش دامنه ای» بنویسید. ج) مهم ترین پیامدهای خشکسالی را بنویسید. (دو مورد)	۳
۸	با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید. «جغرافیدانان در رتبه بندی سکونتگاه ها بر حسب اهمیت، به میزان جمعیت و عملکرد آن ها توجه می کنند. در این رتبه بندی، پایتخت ها در راس و سکونتگاه های بسیار کم جمعیت در قاعده هرم قرار می گیرند.» الف) در این سلسله مراتب بیشترین تنوع عملکرد مربوط به کدام سکونتگاه است؟ ب) در چه صورتی مرتبه یک سکونتگاه در هرم سلسله مراتب به سمت راس ارتقا پیدا می کند؟	۰/۵
۹	چرا جهان شهرها حوزه نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند؟	۰/۵
۱۰	هدف از طراحی برنامه توسعه روستایی را بنویسید.	۰/۵
۱۱	چگونه در سامانه اطلاعات جغرافیایی پس از جمع آوری اطلاعات، قابلیت بازیابی و مشاهده هر لایه از اطلاعات وجود دارد؟	۰/۵
۱۲	مهم ترین مشکلات حمل و نقل شهری به ویژه در شهر های بزرگ را بنویسید. (چهار مورد)	۱
۱۳	برای عبارت زیر دلیل مناسبی را بنویسید. «سرمایه گذاری در زمینه توسعه حمل و نقل، به ویژه حمل و نقل آبی و ریلی می تواند موجب پیشرفت اقتصاد و گسترش تجارت کشور ما با سایر کشورها شود.»	۰/۷۵
۱۴	شهر الف روی نصف النهار ۲۵ درجه طول شرقی قرار دارد و شهر ب روی نصف النهار ۵۵ درجه طول شرقی واقع شده است. الف) اختلاف ساعت این دو شهر چقدر است؟ ب) اگر ساعت در شهر الف ۹ صبح باشد، در شهر ب ساعت چند است؟	۰/۷۵
«ادامه سوالات در صفحه بعد»		

ساعت شروع: ۸ صبح	سؤالات امتحان نهایی درس: جغرافیا ۳	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۲۵	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	سؤالات	نمره
۱۵	چرا موقع اذان مغرب در شهر مشهد از شهر تهران جلوتر است؟	۰/۷۵
۱۶	علت وقوع زمین لرزه های مکرر در غرب آمریکای جنوبی را بنویسید.	۰/۷۵
۱۷	در چه زمانی سیل ها خسارت بار هستند؟	۰/۷۵
۱۸	با دقت به نقشه پراکندگی زمین لغزش های اصلی در ایران توجه کنید و به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) علت تراکم نقاط تیره رنگ در بخش های شمالی ایران را بنویسید. (سه مورد) ب) مهم ترین دلیل کاهش اصطکاک بین توده لغزشی و زیر بنا را تعیین کنید.	۱
		
۱۹	چرا در زمان وقوع زلزله، بناهای روستایی بیشتر از ساختمان های شهری آسیب می بینند؟	۰/۵
۲۰	ادامه جمله زیر را به درستی کامل کنید. «اگر در زمان وقوع زمین لرزه در حال رانندگی هستیم، باید»	۱
۲۱	چرا در مدیریت پیش از وقوع سیل از روش های آبخیزداری استفاده می شود؟	۱
۲۲	چگونه می توان شبکه زهکشی سطح توده لغزشی را ساماندهی کرد؟	۰/۷۵
۲۳	چگونه در سازمان فضایی ایران، داده های رقومی به «تصاویر ماهواره ای» تبدیل می شوند؟	۰/۷۵
۲۰	جمع نمره	«موفق و پیروز باشید»

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: جغرافیا ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۲۵	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح			
۱	الف) درست ۰/۲۵ ص ۲۵ پ) نادرست ۰/۲۵ ص ۸۲	ب) درست ۰/۲۵ ص ۵۹ ت) نادرست ۰/۲۵ ص ۱۰۹		
۲	عوامل طبیعی و انسانی ۰/۲۵ سبب شده است این سکونتگاه در مکان خاصی شکل بگیرد و در طول زمان وضعیت آن نسبت به پدیده های پیرامون تغییر کند، به همین دلیل <u>موقعیت</u> ۰/۲۵ سکونتگاه سبب ادامه حیات یا گسترش و یا حتی نابودی سکونتگاه می شود. ۷ ص			
۳	الف) شهر پایدار ۰/۲۵ ص ۲۸ پ) کم آبی ۰/۲۵ ص ۹۷	ب) چارپایان ۰/۲۵ ص ۴۲ ت) هیدرولوژی ۰/۲۵ ص ۱۰۴		
۴	الف) جمعیت ۰/۲۵ ص ۲۹ پ) نقطه کانونی ۰/۲۵ ص ۸۴	ب) کمتر ۰/۲۵ ص ۶۲ ت) وزارت کشور ۰/۲۵ ص ۱۰۰		
۵	الف) گزینه ۲ (احداث مراکز درمانی) ب) گزینه ۲ (۳ و ۳) پ) گزینه ۴ (افزایش دما از سطح زمین به سمت عمق) ت) گزینه ۳ (انتشار - انعکاس)	۰/۲۵ ص ۳۶ ۰/۲۵ ص ۶۰ ۰/۲۵ ص ۸۲ ۰/۲۵ ص ۱۱۱		
۶	الف) ۵ (جا به جایی مسافر در مسیرهای نسبتاً طولانی) ب) ۱ (سم پاشی مزارع) پ) ۳ (حمل تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ دار)	۰/۲۵ ص ۴۸ ۰/۲۵ ص ۵۵ ۰/۲۵ ص ۵۳	۰/۷۵	
۷	الف) جا به جا شدن بین محل کار و سکونت، دسترسی به مکان های درمانی و بهداشتی و آموزشی، شرکت در فعالیت های اجتماعی، هنری و فرهنگی، امور تفریحی، گذران اوقات فراغت، ارتباط مردم و تبادل فرهنگی بین نواحی (ذکر دو مورد هر مورد ۰/۲۵) ب) (احداث مسیرهای ویژه دوچرخه سواری، ایجاد توقفگاه های (پارکینگ) امن دوچرخه (ذکر دو مورد هر مورد ۰/۲۵) ص ۶۹ پ) نقشه برداری، طرح های عمرانی، کوهنوردی، عملیات امداد و نجات در حوادث مختلف (زمین لرزه، سیل و ...)، ردیابی و کنترل ترافیک (ذکر دو مورد هر مورد ۰/۲۵) ص ۷۷ ت) زمین لرزه، بارش بیش از گنجایش مخزن سد (ذکر دو مورد هر مورد ۰/۲۵) ص ۹۰ ث) رودها با حفر و فرسایش کناره آبراهه ها ۰/۲۵ تکیه گاه دامنه را از بین می برند ۰/۲۵ ص ۹۵ ج) کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی (ذکر دو مورد هر مورد ۰/۲۵) ص ۹۹ (مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشکسالی می شوند، تخلیه روستاها، از بین رفتن گیاهان و جانوران، مهاجرت برخی گونه ها، کاهش ذخایر آب های سطحی و زیر زمینی یا خشک شدن آن ها، افزایش ریزگردها و حرکت آن ها به سمت سکونتگاه ها نیز مورد قبول است.)			
۸	الف) پایتخت ۰/۲۵ ب) افزایش جمعیت (تنوع عملکرد) ۰/۲۵	۷ ص ۷ ص	۰/۵	
۹	به سبب نقش مهم آن ها در اقتصاد ۰/۲۵ و تجارت جهانی ۰/۲۵ ص ۱۳			

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: جغرافیا ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۲۵	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۰	بهبود زندگی اقتصادی ۰/۲۵ و اجتماعی ۰/۲۵ روستا نشینان	۳۱ ص ۰/۵
۱۱	داده ها و اطلاعات به صورت لایه لایه در نرم افزار قرار می گیرند ۰/۲۵ و با استفاده از نقشه های GIS (نقشه های هوشمند) ۰/۲۵ این امکان فراهم می شود.	۳۹ ص ۰/۵
۱۲	ترافیک، آلودگی هوا، آلودگی صوتی، آلودگی منظر، مشکل کمبود پارکینگ، هزینه احداث بزرگراهها، خرید و تعمیر ناوگان حمل و نقل عمومی شهر (ذکر چهار مورد، هر مورد ۰/۲۵)	۶۷ ص ۱
۱۳	داشتن موقعیت جغرافیایی و ترابری بسیار مناسب ۰/۲۵ در منطقه جنوب غربی آسیا ۰/۲۵ و قفقاز ۰/۲۵	۷۱ ص ۰/۷۵
۱۴	الف) $55-25=30$ اختلاف درجه ۰/۲۵ ب) $2=30:15$ اختلاف ساعت ۰/۲۵ $11=2+9$ ۱۱ صبح ۰/۲۵ (انجام عملیات، دارای نمره است.)	۷۶ ص ۰/۷۵
۱۵	با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق ۰/۲۵ مناطق شرقی تر ۰/۲۵ زودتر در مقابل خورشید قرار می گیرند. ۰/۲۵ (ابتدا شهر مشهد و سپس شهر تهران مقابل خورشید قرار می گیرد، نیز مورد قبول است.)	۷۴ ص ۰/۷۵
۱۶	برخورد (حرکت همگرایی) ۰/۲۵ پوسته کف اقیانوس آرام ۰/۲۵ و پوسته آمریکای جنوبی ۰/۲۵	۸۷ ص ۰/۷۵
۱۷	اگر آبدهی رود افزایش یابد ۰/۲۵ از ظرفیت رود فراتر رود ۰/۲۵ و سرریز شود ۰/۲۵ سیل خسارت بار می شود. ۰/۷۵	۸۹ ص ۰/۷۵
۱۸	الف) شیب زیاد، انباشته شدن حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته، تراکم درختان و گیاهان، وجود تعداد زیادی درز و شکاف و نفوذ باران (ذکر سه مورد هر مورد ۰/۲۵) ب) نفوذ آب باران سبب افزایش وزن دامنه می شود. ۰/۲۵	۹۶ ص ۱ ۹۶ ص
۱۹	مقاومت کمتر مصالح مورد استفاده در خانه های روستایی (سکونتگاه های خشت و گلی) ۰/۲۵ و عدم رعایت اصول مهندسی در ساختمان سازی ۰/۲۵	۱۰۱ ص ۰/۵
۲۰	خودرو را در کنار خیابان یا جاده ۰/۲۵ و دور از ساختمان های بلند ۰/۲۵ یا تیرهای برق ۰/۲۵ متوقف کنیم و تا پایان زمین لرزه در خودرو بمانیم. ۰/۲۵	متوقف کنیم ۱۰۳ ص ۱
۲۱	تأثیرات نامطلوب کمتری ۰/۲۵ بر محیط زیست دارند ۰/۲۵ در دراز مدت مفید تر ۰/۲۵ و بسیار کم هزینه تر هستند. ۰/۲۵	۱۰۵ ص ۱
۲۲	با اصلاح و مرمت شبکه زهکشی ۰/۲۵ آب باران کمتر نفوذ می کند ۰/۲۵ و به سرعت تخلیه می شود. ۰/۲۵	۱۰۸ ص ۰/۷۵
۲۳	ارسال داده های رقومی به گیرنده ها ۰/۲۵ دریافت داده ها توسط نرم افزار ها ۰/۲۵ و تحلیل تصاویر ۰/۲۵	۱۱۲ ص ۰/۷۵
جمع نمره ۲۰		
همکاران گرامی، «از همراهی شما در جهت اعتلای کتاب درسی جغرافیا سپاسگزاریم.»		